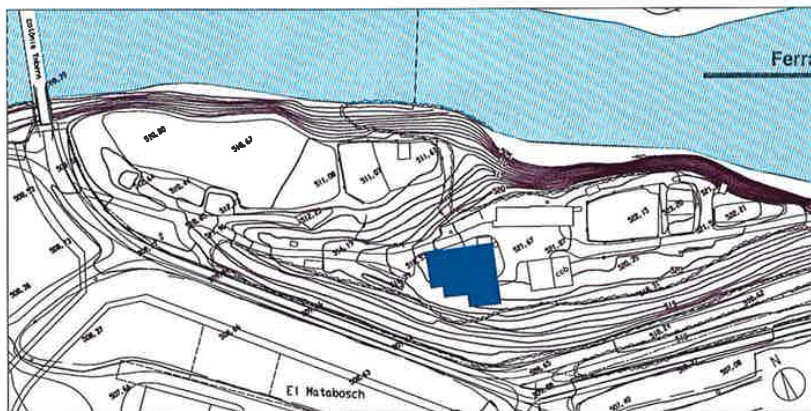

DENOMINACIÓ : Masia la Cuaranya
Altres denominacions: La Curanya (deformació popular). Doudelles (medieval)
DADES CADASTRALS: 085285A001000390000FO
UTM : X: 437644 Y:4656172
SITUACIÓ : Situada al meandre del Matabosch, s'hi accedeix des d'aquest pel camí que porta a la colònia Ymbern o el Pelut, o bé des del barri de Montserrat pel camí de la masia Espona.
DATA DE CONSTRUCCIÓ : El mas Doudelles, del segle XII, era ubicat en el mateix indret que l'actual mas La Cuaranya. Construcció o reforma de 1868 (llinda de fusta desapareguda amb la darrera reforma). Reconstrucció de l'any 2002.
TIPOLOGIA : Arquitectura residencial rural totalment reformada.
CONTEXT : Elevació sobre el riu Ter que resta entre aquest i la zona urbana de desenvolupament industrial corresponent al Matabosch. Antiga devesa de l'Espona.
RÈGIM URBANÍSTIC :
Planejament Vigent: Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Torelló, Desembre 1999.
Classificació: Sòl No Urbanitzable
Qualificació: Zona Rústica de Protecció, situada dins Sòl de Reserva Vegetal i Paisatgística (Zona R2)

Generalitat de Catalunya
 Departament de Territori i Sostenibilitat
Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme
 Aprobat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central en la sessió de **18 ABR 2013**
 El secretari

PLÀNOL DE SITUACIÓ. Escala 1/2500

Ferran Caparroz Pérez

DESCRIPCIÓ :

Antiga masia de construcció tradicional que està essent totalment reformada en la actualitat.

Reedificada sobre els murs de còdol i tàpia primitius, seguint bastant fidelment la morfologia original. És de planta baixa i un pis, amb coberta a dues vessants amb el carener en direcció nord-sud, de manera paral·lela a la façana principal, que és a sud.

La reconstrucció consisteix en revestir i reforçar amb murs de càrrega de maó massís, adossats a l'exterior dels murs de mamposteria de còdol, de tàpia i de maó massís originals. El mur de mamposteria de còdol corresponent a la planta baixa està reforçat amb un segon mur de totxana, i aquest, a la vegada, està aplacat de pedra natural. El mur de tàpia que vesteix la planta pis presenta adossat un mur nou de maó massís. Ambdós materials exteriors que composen la façana, pedra aplacada i maó massís, formen una dualitat poc harmoniosa estèticament.

S'ha ampliat, en els últims dos anys, la capacitat dels coberts de ramaderia, amb la construcció de noves naus i altres instal·lacions.

EVOLUCIÓ D'USOS:

Original:

Masia, explotació ramadera

Actual:

Masia, explotació ramadera

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

S'ha conservat la morfologia original i algunes parts dels murs originals que estan essent reforçats. Es disposa de llicència d'obres per les reformes i rehabilitació de l'any 2002.

VALORACIÓ:

Part originària feta seguint tècniques tradicionals de tàpia i sòcol de còdol.

DADES HISTÒRIQUES:

Tot sembla indicar que el mas La Cuaranya és un nom relativament modern. La documentació medieval consultada per l'historiador Fortià Solà li permeté ubicar el mas Doudelles o Vodelles a l'indret on trobem ara el mas La Cuaranya. El mas pertanyia a la partida de la masia Espona, casa principal del sector septentrional del terme. L'any 1492, el mas Doudelles apareixia documentat en un llevant de censos i delmes fet pel rector Bernat Comella. Al cadastre, però, de 1768, no hi trobem rastre del mas Doudelles.

L'historiador mossèn Pau Parassols i Pi, autor de la primera monografia històrica de Torelló (1876), esmenta el topònim *Coranya* quan parla del túnel construït, l'any 1744, per portar l'aigua del Ter fins al molí de can Bassas. Pot ser, també, que Parassols designés el túnel amb el nom del mas que aleshores (1876) hi havia a l'emplaçament.

Les dades que ens aporta la documentació consultada no són gaire abundants, però ens permet refer els darrers temps del mas. Aquest fou reformat o reedificat l'any 1868 perquè una llinda de fusta trobada durant la darrera reforma així ho indicava. Poc després, l'any 1878, Joan Casarramona, industrial de la filatura, comprava els terrenys de la devesa de l'Espona i la casa de pagès La Cuaranya. L'any 1884 inaugurava la fàbrica. Sembla ser que no durà gaire temps la propietat de Joan Casarramona.

L'any 1892, Josefa Arangó Portús, de Barcelona, comprà la fàbrica i el mas La Cuaranya per una sentència judicial. El mas tenia, segons el registre fiscal de 1909, 130 m² edificats. L'any 1920, el mas i la fàbrica foren venuts per Sebastià Puig i Puig, successor de Josefa Arangó, a Ramon Matabosch Solé. Joan Matabosch Bassols heretà les finques del seu pare. Els seus hereus vengueren el mas, l'any 1993, als actuals propietaris Josep Feixas Autet i Maria Rosa Sallés. Josep Feixas Costa era masover del mas des de 1950.

La masia del segle XII l'hem de considerar totalment desapareguda en l'actualitat. Les parets de tàpia que s'han conservat a la planta baixa de l'edifici reformat les hem de datar del segle XVIII o XIX. Posteriorment es va ampliar la casa amb parets de còdol de riu. Aquesta ampliació coincidiria amb la llinda de 1868. Durant el segle XX es realitzaren diverses obres d'ampliació i consolidació del mas. Una reforma de 1953 va permetre modificar el femer de la casa. El constructor Antoni Bustins va realitzar les obres.

Els darrers anys la casa s'ha transformat notablement. L'interior va ser enderrocat l'any 2002. Els murs i parets mestres de tàpia i còdol de la planta baixa s'han conservat. Les parets de la primera planta i la teulada s'han fet seguint el projecte de reconstrucció signat per l'arquitecte Jordi Vila.

BIBLIOGRAFIA:

- Gràfica:**
- AJUNTAMENT DE TORELLÓ, *Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana*. Ordenació del Sòl No Urbanitzable, E.1:5.000. Torelló 1999.
- Escrita:**
- SOLA I MORETA, FORTIÀ, *Història de Torelló*. 2 vol. 1947-1948.
 - AMT, registre, padrons, matrícula industrial.

PROTECCIÓ :

- PATRIMONIAL : CAP.
- Es permetran les obres de reforma, consolidació i canvis d'ús.
 - Es tramitaran les llicències d'obres d'acord amb el que estableixen els articles 47-51 del TRLUC

AEAP

Qualsevol obra que afecti al subsòl, d'una "Àrea d'expectativa arqueològica o paleontològica", el promotor prèviament s'haurà de posar en contacte amb el Àrea de Coneixement i Recerca del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya., per tal de programar una intervenció arqueològica o paleontològica, d'acord amb el que preveu el Decret 78/2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

HNNFS

L'entorn està inclòs en el P.E.U. del catàleg de protecció del patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic de Torelló, com a HNFFS(Hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestre). És un element del catàleg que té a menys de 200 m. de distància hàbitats d'interès comunitari. Concretament :

"92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera. Hàbitat d'interès comunitari situat 50 m. al nord-oest de l'edifici, per la banda del riu Ter."

"3270 Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del *Chenopodium rubri* (p.p.) i del *Bidention* (p.p.). Hàbitat d'interès comunitari situat 30 m. al nord-est de l'edifici, per la banda del riu Ter."

